

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia 1 kwietnia 2025 r.

Poz. 811

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NK-I.4131.22.2025.ACZE WOJEWODY LUBUSKIEGO

z dnia 6 marca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) stwierdzam nieważność § 2 ust. 2 i § 3 uchwały nr XI.66.2025 Rady Gminy Stare Kurowo z dnia 5 lutego 2025r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w prowadzonych przez Gminę Stare Kurowo publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, w części.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 5 lutego 2025r. Rada Gminy Stare Kurowo podjęła uchwałę w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w prowadzonych przez Gminę Stare Kurowo publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. 2024.1465 ze zm.), art. 52 ust. 1 – 4 ustawy z dnia 27 października 2017r. o finansowaniu zadań oświatowych (t. j. Dz. U. 2024.754 ze zm.). Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 lutego 2025r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, iż § 2 ust. 2 uchwały istotnie narusza prawo, tj. art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 27 października 2017r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2024, poz. 754) dalej u.f.z.o.) Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Stare Kurowo ustaliła wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej prowadzonym przez Gminę Stare Kurowo. W § 2 ust. 2 Rada postanowiła, iż: „Opłata, o której mowa w ust. 1 podlega automatycznej waloryzacji o wskaźnik określony w art. 52 ust. 4 – 6 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych”.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały stanowią przepisy ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w szczególności art. 52 ust. 1, zgodnie z którym rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę:

1) publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe;

2) publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla publicznych przedszkoli na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe.

W myśl powołanego wyżej przepisu, rada gminy ustaliła wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w czasie przekraczającym wymiar zajęć, w ramach których przedszkole i oddział przedszkolny w szkole podstawowej zapewniają bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę.

Zdaniem organu nadzoru w zakresie upoważnienia wynikającego z art. 52 ust. 1 u.f.z.o., nie mieści się zapis dotyczący waloryzacji opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego (§ 2 ust. 2).

Zgodnie z art. 52 ust. 3 u.f.z.o. wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz innej formie wychowania przedszkolnego. Ponadto, na mocy art. 52 ust. 4 i 7 u.f.z.o., maksymalna wysokość opłaty, o której mowa w ust. 3, podlega waloryzacji. Waloryzacja dokonywana po raz pierwszy polega na pomnożeniu kwoty opłaty, o której mowa w ust. 3, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Kolejne waloryzacje wysokości opłaty polegają na pomnożeniu kwoty opłaty z roku, w którym była dokonywana ostatnia waloryzacja, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Waloryzacji dokonuje się od dnia 1 września roku kalendarzowego, w którym ogłoszono wysokość wskaźnika waloryzacji ustalonego zgodnie z ust. 5 lub 6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w terminie do końca marca roku, w którym jest dokonywana waloryzacja, o której mowa w ust. 4, wysokość wskaźnika waloryzacji oraz maksymalną wysokość kwoty opłaty, o której mowa w ust. 1, po waloryzacji.

Z treści cyt. unormowań wynika, że waloryzacji podlega maksymalna wysokość opłaty ustalona w art. 52 ust. 3 u.f.z.o., nie zaś wysokość opłaty ustalona przez radę gminy. Zwaloryzowanie tej maksymalnej opłaty i ogłoszenie jej nowej wysokości w trybie art. 52 ust. 7 przez Ministra właściwego ds. oświaty i wychowania otwiera przed radą gminy możliwość zaktualizowania opłaty ustalonej uchwałą tego organu i jej ewentualnego podwyższenia do kwoty zwaloryzowanej maksymalnej stawki. Ogłoszenie zwaloryzowanej stawki maksymalnej nie wpływa natomiast w żaden sposób bezpośrednio na zakres obowiązków rodziców dzieci uczęszczających do publicznych placówek przedszkolnych, albowiem ich obowiązuje stawka opłaty ustalona przez radę gminy. Ponadto, co należy szczególnie podkreślić w przedmiotowej sprawie, rada gminy nie posiada kompetencji do wprowadzania mechanizmów waloryzacyjnych w odniesieniu do opłaty, której wysokość ustala na podstawie art. 52 ust. 1 u.f.z.o. Nie została bowiem wprost do tego upoważniona (zob.: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 17 lipca 2018 r., sygn. akt II SA/Ol 385/18).

Ponadto przedmiotowa uchwała zawiera inne naruszenie. W § 3 uchwały Rada Gminy wskazała, iż: Traci moc uchwała nr XXXVII.199.2018 Rady Gminy Stare Kurowo z 26 stycznia 2018r. w sprawie opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego przez dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej prowadzonym przez Gminę Stare Kurowo. Jednakże, organ nadzoru ustalił, że uchwała nr XXXVII.199.2018 utraciła już moc wskutek regulacji § 2 uchwały nr VI.34.2019 Rady Gminy Stare Kurowo z dnia 23 kwietnia 2019r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego przez dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w przedszkolu i oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej prowadzonym przez Gminę Stare Kurowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2019r., poz. 1377). Przepis ten stanowi, że traci moc uchwała nr XXXVII.199.2018 Rady Gminy Stare Kurowo z dnia 26 stycznia 2018r. w sprawie opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego przez dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej prowadzonym przez Gminę Stare Kurowo.

Tym samym Rada w treści klauzuli derogacyjnej zawartej w § 3 kwestionowanej uchwały dokonała uchylenia aktu uprzednio wyeliminowanego już z obrotu prawnego. W konsekwencji powyższy przepis derogacyjny nie może zostać utrzymany w mocy w kształcie określonym w przedmiotowej uchwale. W przeciwnym razie kwestionowana regulacja mogłaby wywołać niepewność adresatów norm prawnych tam zawartych, co do ustalenia daty od kiedy uchwała Nr XXXVII.199.2018 Rady Gminy Stare Kurowo nie wywołuje już skutków prawnych. Kwestionowany zapis uchwały w sposób istotny narusza standardy prawidłowej legislacji w zakresie konstrukcji klauzuli derogacyjnej.

W § 2 ust. 3 uchwały Rada postanowiła, iż: „Opłata, o której mowa w ust. 1 nie obejmuje kosztów wyżywienia”. W ocenie organu nadzoru w zakresie upoważnienia wynikającego z art. 52 ust. 1 u.f.z.o. nie mieści się wskazywanie jakich kosztów opłata za przedszkole nie zawiera. Opłaty za korzystanie z wyżywienia w placówkach wychowania przedszkolnego nie są ustalane w uchwałach rad gmin. Stosownie do art. 52 ust. 12 u.f.z.o. do ustalania opłat za korzystanie z wyżywienia w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego przepisy art. 106 ustawy Prawo oświatowe stosuje się odpowiednio. Zgodnie z brzmieniem art. 106 ust. 3 ww. ustawy warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż Rada Gminy

Stare Kurowo działając na podstawie art. 52 ust.1 u.f.z.o. upoważniona była do określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego i to tylko w czasie przekraczającym bezpłatny wymiar zajęć. Wskazane uchybienie nie jest jednak na tyle istotne, aby skutkowało stwierdzeniem nieważności § 2 ust. 3 uchwały, tym niemniej stanowisko organu nadzoru powinno zostać uwzględnione przy procedowaniu podobnej uchwały w przyszłości.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Paweł Witt